

ՊԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ համար 150 դր. »
 » Գաւառաց » 160 »
 » (Ստոր երկիրներու) » 180 »
 Վեցամսեայ Կ. Պոլսոյ » 75 »
 » Գաւառաց » 80 »
 Իւրաքանչիւր թերթի գին 60 փր. Գանձուցման տողը մէկ անգամի համար 2 դուրուս, երկու անգամի համար 60 փարսոյ, աւելի անգամներու համար 40 փարսոյ:

Լ Ր Ա Պ Ի Ր

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՂԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՊԱՅՄԱՆՔ

Գուրս դեղած լրագրաց ճանաչու ծախքը խմբագրութեան վրայ է:
 Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն խմբագիր - Տնօրէնին պիտի ուղղուի, Կ. Պոլսոյ, Չիքիկի խան, Մախի գրասենեակը:
 Համարու ծախքը չվճարուած նախ մակ չընդունուիր:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Հօճէնցօյէրնի ընտրելութեան վրայ ծագած վէճին մէջ Գաղղիոյ կառավարութեան ցոյց առած փաստերը գեւայանի չեն, որպէս զի անոնց ինչ աւտօմատի կարեւորութիւն ունենայը հասկնալիքն է:

Օրէնսդրական ժողովը՝ ինչպէս որ իրաւունքն էր, տեղեկութիւն ուղեց կառավարութեան, եւ այս մտօք հարցումներ եղան արտաքին գործոց պաշտօնէին, բայց Պ. Տը կրամն չուղեց փճարանութեան մտնել, եւ խնդրեց որ քանի՞մ' որ ետ ձգուի:

Ահաւասիկ իր խօսքերը, որք այս խնդրոյս մէջ Գաղղիոյ կառավարութեան զգացմունքը կրնան արօտ կերպիւ յայտնել:

« Ղչմարիս է որ Բրիտ մարաշախա Սպանիոյ թագը Հօճէնցօյէրնի Լէսօրօղտ իշխանին առաջարկած եւ նա ալ ընդունած է: Բայց Սպանիոյ ժողովուրդը գեւայանի կառավար յայտնած չէ, եւ մէք տակաւին չենք գիտեր այս գործին վրայ եղած բանակցութեան բուն պարագաները: Եւ քանի՞նչ ծածուկ պահուած են: Այս պատճառաւ հիմա այս խնդրոյս վրայ փճարանները գործնական արգելք մը չկրնար ունենալ: Բնօրէն կարող ենք որ ետ ձգէք: »

« Մէք չենք գաղթած մեր համալրութիւնն Սպանիացոց ազգին յայտնել, եւ միշտ զգուշացած ենք այն ամեն սուխիներէ՝ որք իր վիճակն ամբողջութեամբ գործածուած մեծ եւ արդիւն ազգի մը ներքին գործերուն խառնուելու երբեք չկրնային ունենալ: Բնօրէն եւ Սպանիոյ գահուն ալ եւ այլ հետամուտներուն նկատմամբ միշտ չէրք կեցանք, եւ անոնց ոչ մէկուն նպատակաւոր կամ հակառակ չցուցուցինք զինք: »

« Այս ընթացքէն չպիտի խտորենք, բայց չենք ալ կարծեր որ դրացի ժողովրդեան մ'իրաւանց յարգանքը մեզ պարտաւորէ հանդուրժելու, որ օտարութեան մը իր թաղաւորացունքն մէկը կարող է ինչ գերադասել գահուն վրայ գնելով իւրօպիոյ զորութեանց ներկայ հաւատարակութիւնն աւրելի փնտս մեզ, եւ Գաղղիոյ պատիւն ու շահերը վտանգի մէջ ձգէ: »

« Եւ մի յայտնելը որ այս հաւանականութիւնը կատարուած չըտեսեր: »

« Ասոր առաջին անգամը համար թէ՛ Գերմանական ազգին իմաստութեանը եւ թէ՛ Սպանիոյ ժողովրդեան բարեկամութեանը վրայ վտանգ հաւանութիւն ունինք: »

« Իսկ եթէ ուրիշ կերպ ըլլայ, ձեր եւ ազգին ձեռնառութեամբը, զորացած առանց վարանելու եւ առանց

տկարութեան մեր պարտքը կը կատարենք: (Գաղղիացիներէն): »

Պ. Տը կրամնի այս պատասխանին վրայ, Պ. Բիքար երեւոյթանք խնդրեց իրմէ, որ այս խնդրոյս վերաբերեալ ղեկավարական գրութիւնները ներկայացնէ, որպէս զի ժողովը հառուն գաւառութիւն մ'ընէ իր յայտարարութեանց վրայ: Կառավարութիւնը պատասխանեց թէ այս խնդրոյս վրայ փճարանութեանը պէտք է ետ մնալ, իսկ գեւայանական ուրիշ գրութիւններ չունի հաղորդելու:

Պ. Քրէմիէօ աւարկեց թէ պէտք է դիտել թէ ինչ կը նշանակէ « Կոյսութիւնը խաղաղութիւն է » խօսքը, եւ թէ արտաքին գործոց պաշտօնէին ըրած խօսքերուն նոյնելով՝ հարկ կը ըլլայ յայտարարութիւն ընել թէ Գաղղիա խաղաղութիւն կուզէ, քանի որ իր պատիւը վտանգի մէջ չիլինայ: Պ. Քրէմիէօ փճարանութիւն բանալ ուղեց, բայց Պ. Օլիվիէ մարտեցաւ անոր առաջարկութեան դէմ ըսելով թէ խորհրդարանը կրնայ լաւ կռուի արտաքին գործոց պաշտօնէին խօսքերն եւ ըրած յայտարարութիւնը քանի որ պաշտօնէից խորհրդին մէջ որոշուած է, եւ ընտել կուզէ մը դէմ՝ զրգուիլ նշանակութիւն չունի, ոչ ալ Սպանիոյ ժողովրդեան իրաւանքը կը դալի:

Պ. Օլիվիէ պիտեց որ փճարանութիւնն ուրիշ ժամանակի թողուի, եւ հետեւեալ խօսքերն ըսաւ:

« Ոչ մէկուն ինքնապիտիւթիւնը բռնուած չէ այս խնդրոյս մէջ. դեռ վերջնական բան մը չիլայ, եւ ետ չիմընդունիր որ կառավարութիւնը Գաղղիոյ ազգայնութիւնն ու մեծութեանը գաղթ փճարանի մը վրայ բարձր ձայնիւ իր զգուշացումը յայտնելով՝ աշխարհի խաղաղութիւնը վտանգի մէջ ձգէ: Իմ կարծիքս այս է որ պէտք է զայն ամբողջութեամբ համար մնացած միակ միջոցը գործածել. վասն զի ամեն անգամ որ Գաղղիա արգար իրաւունք մը պաշտպանելու համար ինքզինք անյուզ գողցէ եւ հաստատութիւն կը ցուցնէ առանց չափազանցութեան, Եւրոպիոյ հաւանութիւնն աւարտական ներդրել ձեռք բերելուն աներկիւր է: »

« Բնօրէն կառավար այս ժողովոյս անդամները, կարգուեալ համայն ազգը, որ քաջ համարուին թէ ծածուկ ճանրանքով պատերազմի համեմու գաղտնի պատրաստութիւններ չկան. մէք պատերազմ չենք ուղեր. պատերազմի ետեւէ չենք մեք միայն մեր արժանապատուութիւնը պահպանելու մտադիր ենք, եթէ որ մը պատերազմին անհրաժեշտ կարծենք, ձեր գործակցութիւնը չիմեղքած եւ չստացած չենք նետուիր անոր մէջ: »

« Գերմանութիւն մը պիտի ըլլայ, եւ այն ժամանակ եթէ մեր կարծիքը չէք ընդունիր, քանի որ երեւոյթանական կառավարութեան ներքեւ կապ-

րինք, դժուարութիւն մը չունիք յայտնելու, կրնաք բուէով մը մեզ տալալել, եւ գործերուն վարչութիւնը յանձնել անոնց՝ որք ձեր կարծեաց համեմատ կրնան վարել: »

« Հաւանութեանը մեր խօսքին անկեղծութեանը, պատասխան վրայ կը հաստատուի թէ ծածուկ խորհուրդ մը չիլայ մեզնէ եւ ոչ մէկուն մտաց մէջ՝ կրնար կրնանք թէ խաղաղութիւն կուզենք: Կառավարութիւն կը յուսանք զայն մէկ պայմանաւ մը, այն է որ մեր մէջէն մանր եւ կուսակցական անհամաձայնութիւններն անհետ ըլլան, եւ այս ժողովը ինքզինք համաժող յուցնէ: » (Սպանիոյ եւ Երկար ծախարարութիւն): »

Գաղղիոյ կառավարութեան այս յայտարարութիւնները՝ խաղաղասիրական երեւոյթի ներքեւ պատերազմ կը բուրեն, եւ ըստ մեզ ուրիշ բան բուել չենք, բայց սիայն հետեւեալը: « Գաղղիա պատերազմ չուղեր, խաղաղութիւն կուզէ, բայց կը պահանջէ որ Բրուսիա Հօճէնցօյէրնի ընտրելութիւնն արգելէ. ապա թէ ոչ, Գաղղիա չը պիտի թողու որ Հօճէնցօյէրն Սպանիոյ գահն երնէ, եւ այն ժամանակ պատերազմ: »

Բարեբաղդարար Հօճէնցօյէրնի իշխանը գործն այն վիճակին չհասուցլաւագին համարեցաւ հրաժարիլ Սպանիոյ թագէն, քան իր հայրենիքն եւ թերեւս բոլոր Եւրոպա պատերազմի ազատեց ըլլալու եւ արեւտով շաղախու ելու վտանգին մէջ ձգել:

Սպանիոյ հեռագիրն ուրիշ ըստ մ'ալ կը բերէ, որով պատերազմի կատարած բողբոջին չիարատիր:

Գաղղիա Բրախիոյ գահադադարութիւնը ճշդիւ գործադրելու երաշխաւորութիւն կը պահանջէ Բրուսիայէն:

Այս պահանջը՝ որպիսի եւ առաջինէն աւելի արդար ըլլայ, կրնայ գժտութեան ինքնամ' ըլլալ Բրուսիոյ եւ Գաղղիոյ մէջ, որք արդէն Հօճէնցօյէրնի ինքզինք պատճառաւ բաւական զըրգը բուեալ են իրարու դէմ. մանաւանդ որ առաջինին մէջ Բրուսիա յայտնի կամ ուղղակի դեր մը չունենալով, կրցաւ առանց նաւաստութեան մէջէն ելնել եւ երգումը Հօճէնցօյէրն իշխանին թողուլ. իսկ այս վերջին ինքզինք մէջ Բրուսիոյ ինքնապիտիւթիւնը կըրնայ ուղղակի վիրտուրի եւ իրաւանց վէճը պատասխանելու գաւառալ, որ զրն թէ միշտ պատերազմով կը լուծուի:

Արդէն երբ վերջին հեռագրաւորութեան նոյնելով այս կառավար ըստուգուիլ կիսիսի:

Բրուսիոյ թագաւորը չէ ուղեր Գաղղիոյ գեւայանի իր ներկայութեան նրն ընդունիլ, որ քաղաքական նշան մը չէ, թէ եւ այս ոչ ընդունելութեան եւ գեւայանական յարաբերութեանց փաշտօնագին դադարման մէջ մեծ ստորութեան իր կայ:

Պարիզէն յուլիս 1/13 թմով հե-

ռագիր մը կը ծանուցանէ թէ նոյն օրը Պ. Տը կրամն Օրէսդրական ժողովին մէջ հետեւեալ յայտարարութիւնը կարդացեր է. « Սպանիոյ գեւայանն » երէկ պաշտօնագին խմբաց մեզ » Հօճէնցօյէրն իշխանին հրաժարուիլ: » Բայց Բրուսիոյ հետ մեր բանակցութիւնները որ ուրիշ նպատակ չունին » գեւաւաւարած չեն. ուստի անհնար է մեզ այս խնդրոյս վրայ խօսիլ եւ անոր ընդհանուր նկարագիրն այսօր ժողովին եւ համայն Գաղղիոյ ներկայացնել: »

Պ. Տալիս երեւոյթանք կառավարութեան բացարարութիւն ուղեղ առաջարկեց իր ներկայ դրաց վրայ, որ իր նախնիքաց յայտարարութեանց յայտնագին հակառակ եւ ազգին պատուին վնասաբեր կերբուի: Այս առաջարկութեան պատասխանը Պ. Տը կրամնի ինքզինքն ուրբաւթ աւուր (Երէկուան) թողուեցաւ:

Գաղղիական գորաց Հնովմ կենտրուն ինքզինք կերբուի թէ նոր բանակցութեանց նիւթ պիտի ըլլայ այս օրերը Գաղղիոյ եւ իտալիոյ կառավարութեանց մէջ:

Պ. Վիլրոնի վէճուեալ խաղիոյ կառավարութեան արտաքին գործոց պաշտօնէին, երկու շաբթի օրը երեւոյթանայ խորհրդարանին մէջ իրեն եղած հարցման մը կատարականութեամբ ըսաւ թէ իտալիա խաղաղութեան հաստատ պահուելուն փափաքող առաջարկեց ջանակից է. իսկ Հնովմի դրաման ինքզինք գալու ըսաւ թէ մինչեւ այսօր բանակցութիւն մը բացուած չէ, եւ ինքզինք որ իր պատասխանատուութեան չափուն համեմատ գործելու ազատութիւն արուի իրեն այս խնդրոյս մէջ:

Հնովմէն եկած ըստ բրուսի նոյնելով, անսպանութեան գաւառագրին վրայ վերջնական վիճակը գեւայան արուած, բայց ընդհանրական ժողովին մեծագին մնացել չիկրնայ եւ Բրուսիոյ ներկայաց, առանց ճիշդութեան որ ժամ յառաջ վեճուի, եւ շատ հաւանական է որ ամսոյ 31 թմին օրը ըլլալիք հրապարական ժողովին մէջ որոշուի:

Հ. Թէյնէր անուն Օգոստինեան կրտսեր մն, որ Հնովմի երկրեցեցին ամենէն հաւուս մարդոցմէն մէկն է եւ վաղապիտի գիւնանագահն է, անսխալութեան հակառակ երոյ ետիպիպոսաց քանի մը կտոր գիրք գիւնանէն հանած ու ստեւած ըլլալուն պատճառաւ պաշտօնէն հանուեցաւ Պապին հրաւանաւ, եւ անոր Երեւոյթ Գարտմնի ետիպիպոսը գրուեցաւ, որ ճիշդութեան ձեռնառուին է:

Կրտսի թէ Ս. Աստիոյ կայսրը Հ. Թէյնէրի եղած այս անորգանքը լրմնելով վիճակը մեծ ճեմարանին մէջ ավու մ'առաջարկեց է անոր:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մայրաքաղաքի Գաղղիական նախարար Գեորգիան Պ. Պոլիսի հրամանն էր...

Եղևյալի խաղաղութան հարցի վերաբերյալ համար Եղևյալի մէջ հանդիմանականութիւն բանալ տուած ըլլալով...

- Մտոր վրայ մայրաքաղաքիս կերպարանական մեծ ֆոնիթիւն անդամներէն՝ Վսեմ. Գալուսի փաշան
" Լորտ Զօպարթ
" Յալոր Էֆէնտի կէօզէեան
" Զարիֆի

Իրենց նախագահ Վսեմ. Մարտի փաշային հետ Բարձր խորհրդին երթալով...

Կայսերական կառավարութիւնը՝ կարգէն Գալուսի հրկիզելու պիտի չարարէ...

Ռուսներէն լուր կուտան թէ անցեալ հինգշաբթի իրիկուն քաղաքին մէջ հրդեհ պատահելով...

Կրտսի թէ քաղաքին մէջ ընդամենը մէկ ջրհան մը կար, ան ալ Ձիշթօլի հրդեհին զրկուած ըլլալով...

Կրտսի նաեւ թէ երեք ալ մարդկեանքընին կորուսեր են հրդեհին մէջ...

Լէվրթ Էրբու կը ծանուցանէ թէ Եղևյալու խաղաղութիւնը Զալիմ փաշային մէջ կեցած վէճը բարեկամաբար կարգադրուեր է...

Մեծ Եղևյալի հրամանաւ Նեօրդոս լրագրին տպարանն հինգշաբթի օրը բացուեցաւ...

Անցեալ շաբթու Պէյքօղի մէջ յոյն կին մ' իր 18 տարեկան խորթ աղջիկը խեղդեց...

Երկուշաբթի օրը Գասրմ փաշա երեք սրկից տաճիկ՝ վրէժ լնդբութեան սղուով ուրիշ տաճիկ մ' սպաննեցին...

Երեքշաբթի օրը Գալուսի Եանի անուն ծեր յոյն մ' ատրճանակով ինքզինքը սպաննեց...

Ս. Ս. անձնասպանութեանց պատճառը Պոստայի մէջ եղած դրամական կորուստներու կը արուի:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պէրլին 13 յուլիս Էմէն եկած լուրերը կը ծանուցանեն թէ Զօնեցոյէրն իշխանին հրատարակելու պատճառով...

Թեան հաղորդուելէ ետեւ, Պէրլինի Գաղղիական գեապան Պէնէտէթթի կոմսը զընաց թագաւորէն հրաման խնդրելու որ հեռագրով խնայէ 'ի Գալուսի թէ Բրուսիոյ թագաւորը...

Փարիզ 13 յուլիս Էմէն եկած ուրիշ անդեկուսի մանց նայելով թագաւորն իմաց զրկելու Պէնէտէթթի թէ Զօնեցոյէրն իշխանին հրատարակելու մեծ դժուրութեամբ հաւանութիւն տուեր է...

Փարիզ 14 յուլիս իրիկուն Օրէնդարական ժողովին մէջ հանուեցուցին քննութիւնը նորէն ձեռք անուեցաւ, եւ պաշտօնակալին մէջ 'ի անդամներէն Ե. Ս. Ս. ալ ներկայ էր...

Փարիզ 14 յուլիս իրիկուն Բրուսիոյ թագաւորը չուրի Պէրլինի Գաղղիական գեապան Պ. Պէնէտէթթին ընդունելու Որէնդար Գաղղիոյ վարչական ժողովը...

ՎԵՐՁԻՆ ՆԵՐԱԳՐԱԼՈՒՐԲ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Փարիզ 15 յուլիս իրիկուն Կառավարութիւնն իմացուց Օրէնդարական ժողովը թէ պատերազմը հրատարակուած է:

Փարիզ 15 յուլիս Պ. Պ. Պէրլինի՝ երկուստն պաշտօնէից խորհրդին մէջ պատրաստուած ծանուցանելու սպար Օրէնդարական ժողովը մէջ կարգաց:

Տեղադր. Ս. Ս. Ս. ըրած յայտարարութիւնն ընդունելով մեր բռնած քաղաքականութեանը հաւանութիւն եւ ձեր օգնութեանը սպասելու վստահութիւն տուիք մեզ: Մտոր վրայ մեք ալ բանակցութեան սկսանք օտար սերութեանց հետ, որպէս զի մեր իրաւացի դանդաղները Բրուսիոյ կառավարութեան ճանչցնելու համար ազգայնութիւնն 'ի գործ գնեն: Սպանիոյ վերաբերելը չուզելով անկէ բան մը չխնդրեցինք: Զօնեցոյէրնի հետ ալ չբանակցեցանք, որովհետեւ այս անձը Բրուսիոյ հպատակ կը ճանչէինք, եւ այս խնդրոս մէջ ընաւ ուրիշ դանդաղատ մը խառնել չուզեցինք:

Տեղադր. Ս. Ս. Ս. ըրած յայտարարութիւնն ընդունելով մեր բռնած քաղաքականութեանը հաւանութիւն եւ ձեր օգնութեանը սպասելու վստահութիւն տուիք մեզ: Մտոր վրայ մեք ալ բանակցութեան սկսանք օտար սերութեանց հետ, որպէս զի մեր իրաւացի դանդաղները Բրուսիոյ կառավարութեան ճանչցնելու համար ազգայնութիւնն 'ի գործ գնեն: Սպանիոյ վերաբերելը չուզելով անկէ բան մը չխնդրեցինք: Զօնեցոյէրնի հետ ալ չբանակցեցանք, որովհետեւ այս անձը Բրուսիոյ հպատակ կը ճանչէինք, եւ այս խնդրոս մէջ ընաւ ուրիշ դանդաղատ մը խառնել չուզեցինք:

Ս. Ս. Ս. ըրած յայտարարութիւնն ընդունելով մեր բռնած քաղաքականութեանը հաւանութիւն եւ ձեր օգնութեանը սպասելու վստահութիւն տուիք մեզ: Մտոր վրայ մեք ալ բանակցութեան սկսանք օտար սերութեանց հետ, որպէս զի մեր իրաւացի դանդաղները Բրուսիոյ կառավարութեան ճանչցնելու համար ազգայնութիւնն 'ի գործ գնեն: Սպանիոյ վերաբերելը չուզելով անկէ բան մը չխնդրեցինք: Զօնեցոյէրնի հետ ալ չբանակցեցանք, որովհետեւ այս անձը Բրուսիոյ հպատակ կը ճանչէինք, եւ այս խնդրոս մէջ ընաւ ուրիշ դանդաղատ մը խառնել չուզեցինք:

Էրի ի հրատարակելու համար ըլլալը յայտնէ, եւ նորէն Սպանիոյ թագը Զօնեցոյէրնի առաջարկուած ժամանակ հաւանութիւն չտար: Խոստում տայ: Մեր այս խնդիրը խաղաղական ոգով եւ լեզուով դրուած էր, այսինքն Պէնէտէթթի կոմսին գրեթէ ինքը որ մեք ուրիշ միտք չուրիսք եւ պատճառանք չենք փնտերել: Բրուսիոյ թագաւորը մեր խնդրած խոստումը յանձն առնուլ չուզեց, եւ թէ այս եւ թէ ուրիշ դործոց համար ըստ պատրաստի վարուելու ազատութիւնն իրեն վերապահած ըլլալը իմացուց Պէնէտէթթի կոմսին:

Մեք խաղաղութեան փախաբող ըլլալով յարաբերութիւնները չէինք ուզած զազրեցնել: Ռուսի մեծ եղաւ մեր գարմանքը երբ որ իմացանք թէ Բրուսիոյ թագաւորը Պ. Պէնէտէթթիին հետ բանակցել չէ ուզած, եւ Պէրլինի կառավարութիւնն այս իրողութիւնը պաշտօնակալ կերպիւ ուրիշ կառավարութեանց ծանուցեր է: միանգամայն իմացանք որ Պ. Վէրթէր ֆարիզն մեկնելու հրամանագրին ստացեր է, եւ Բրուսիոյ պատերազմիչը պատրաստուի:

Ս. Ս. իրողութիւններէն ետեւ եթէ մեք ալ պատրաստութիւն չտեսնէինք, մեր արժանապատուութիւնը մոռցած եւ անխոհեմութիւն ըրած կըլլայինք: Ռուսի մեզ առաջարկուած պատերազմին դէմ դընելու պատրաստուեցանք եւ անմեկուս պատասխանատուութեան բաժինն իրեն թողցինք: (Կրկին ծախաճարութիւնը): Սրբէկ պահեստի զօրքերը կանչելու, եւ Գաղղիոյ շահերը, պատրաստութիւնն ու պատերազմանքը համար պէտք եղած միջոցները ձեռք պիտի առուի: (Նոր եւ երանգալին ծախաճարութիւնը):

Փարիզ 15 յուլիս Երէկ իրիկուն կարգէ գուր իրարանցում կար Պուլվառներուն վրայ: Անթիւ Բաղդուսի հայրենասիրական եւ պատերազմական երգեր երգելով, «Կեցցէ կայսրը, անկցի Բրուսիա, կեցցէ պատերազմ 'ի Պէրլին, 'ի Պէրլին, անկցի Պիսարք» կը գոչէին: Վալիս ըստած թագին մէջ ալ նմանօրինակ ցոյցեր եղան: Ռանթը 67 ի իշաւ: Քօնսթնթիւսի կը հաւատուէ թէ Բրիտանիոյ ամենամեծ ջանք 'ի դրոմ կը գնէ խաղաղական յուժան մը հանելու համար, ուստի Սպանիոյ կը լինի ամեն դժուարութիւններն հարթած են:

Փարիզ 15 յուլիս Երէկ զիշեր թշնամական ցոյց մ'եղաւ Բրուսիոյ դեպքանատան առջեւ:

Առեւարական Էկոնոմիք: 1 յուլիս Բաղդուսի, Մ. Ս. Ս. 9 սլ-17: Դատուած 42000 հակ:

Մտորիւս 14 Կառավարութիւնը շատ ցորեն գնելուն պատճառաւ զիշեր կը բարձրանայ Բաղդուսի եւ ուրիշ վաճառքներու վրայ նայող չկայ:

Table with 2 columns: Item, Price. Includes items like 30780, 10000, 40, 66, 66, 49, 49.25, 310, 280, 44, 40.50.

Մայրաքաղաքիս Պօստան՝ դեռ բացուած չէ:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԱՏՏՈՒՄԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ազգային վարչութիւնն՝ իւր յանձըն առած առժամանակեայ պաշտօնին գործադրութեանը ձեռնարկած միջոցին հրատարակած յատկադժոյն Ազգին յայտնած էր արդէն թէ՛ մինչեւ որ Տուրքի խնդրոյն օրինաւորապէս բաշխման նշանակը Երեսօխոսանական ժողովէն որոշուի, կեղծոնական անտուկի ներկայ տարւոյ ստիպողական ծախուց հայուն կէշը դիմաւորելու համար միօրինակ թեթեւ տուրք մը հաւաքելու անհրաժեշտ կարեւորութիւնը զգացած էր:

Հետեւեալպէս Ազգ. վարչութիւնն այսպիսի ծանր խնդրոյ մը վրայ երկարօրէն խորհրդակցելէ ետեւ, իւր այս մասին ընելիք անօրէնութիւնը Ազգ. Սահմանադրութեան տրամադրութեանը համաձայնեցնելու համար որոշեց:

Նախ Սահմանադրապէս ազգային տուրք վճարելու պարտական եղող բոլոր ազգայիններէն առ հասարակ 25 դշ պահանջել իրենց Ազգ. տուրք ներկայ սահմանադրական տարւոյ 1870 մայիս 1 էն 1871 մայիս 1:

Երկրորդ՝ որովհետեւ ըստ տրամադրութեան Ազգ. Սահմանադրութեան՝ Երեսօխոսանական ընտրողը պարտական են դնել տուրքն 75 դշ տուրք վճարելու իրենց մէջ ալ այս դուժմարը միօրինակ կերպիւ պահանջել իրենց ներկայ տարւոյ տուրքը:

Երրորդ՝ Երեսօխոսանական ընտրողներէն այն անձինք որք 75 դշ միանգամ վճարելու դժուարութիւն ունին, այնպիսիներէն երեք բաժինով պահանջել այս դուժմարը, իւրաքանչիւր բաժինը 25 դշ ըլլալու պայմանաւ: Զորրորդ՝ Երեսօխոսանական ընտրողաց եւ ընտրող չեղող ազգայնաց ցուցակները թողական խորհրդոց ձեռամբ պատրաստուելէ ետեւ, հետեւական խորհրդոց կողմանէ կարգուեալ եւ երաշխու որով կեղծոնական հաւաքիչներու ձեռք պիտի հաւաքուի ազգային տուրքը:

Հինգերորդ՝ Ազգային տուրք վճարող անձանց անունները պիտի հրատարակուին:

Յայտնի է թէ Ազգ. վարչութիւնը իւր յայտնօրէնութեամբ չէ թէ տուրքի խնդիրը յուզել կը ձեռնարկէ առանց Երեսօխոսանական ժողովոյ որոշման, այլ ազգային գործոց ժամ յառաջ բարեկարգութեանը մասին բոլոր ազգային ունեցած բաշխմանը կատարուելու համար Ազգ. տուրքը հաւաքելու իրաւունքն 'ի գործ գնելու անհրաժեշտ պարտականութիւնը կը կատարէ, անտարակոյս այս բացառութեան պատճառներն Երեսօխոսանական ժողովոյն համարառութեան վերապահելով:

Ազգային վարչութիւնն աներկայ է որ բոլոր ազգայինք Պատրիարքարանի գրամական վիճակը զիտնալով, հաւաքիչները ներկայացած ժամանակ պիտի բարեհաճին իրենց մէջ պահանջուած փոքրիկ դուժմարն անմիջապէս վճարելով՝ ազգային գործոց օր յառաջ բարեբանն նպաստել:

3 Յուլիս 1870 'ի Պատրիարքարանի Հայոց Կ. Պօլսիս ԿԻԿ

3 յուլիս 1870

Խմբագիրը: Մրբազան Պատրիարքի հրամանաւ Սամսիոյ Եփեսոսահայրէի թաղին ինձ յանձնուած այն պաշտօնը որ մինչեւ Երեսօխոսանաց եւ թաղական խորհրդոյ ընտրութեանց կատարուելը պիտի ըլլար՝ կը լրանայ: Յիշեալ թաղին երեսօխոսանաց ընտ...

Ի. յուսպ Ս. Աստուածածին 2 յուլիս 1870

Ծառաջինկայ կիրակիէ օր՝ որ է յուլիս 5. Թաղին Գիւտի Տիպոյ Ս. Աստուածածինի եկեղեցւոյ տօնախմբութիւնն ըլլալով Գերազարտիւ Խորէն Սրբազան եպիսկոպոսը Ս. պատարագ պիտի մատուցանէ:

Ուստի կ'ինդրեմք որ մեծարդոյ Ազգայինը բարեհաճին ներկայ գտնուելով սոյն հօգեւոր հանդէսը հոգեւորապէս պատուել եւ թէ նոյն սըրբազանութեան ազգապիտան յորդորները վայելել, որուն կ'իմաստազնայ յասանայն սրտէ:

Կեանքապատիւ տէր, կ'ինդրեմք սոյն ազգաբարութիւնը ձեր ազգօգուտ էջերուն մէջ հրատարակել բարեհաճիք, որով երախտագրատ կայտուցանէք ըզմեզ:

Ի դիմաց թաղ. խորհրդոյ Ատենապետ ԲՆՔՆՆԷՆ Բարձեան

Թաղ. խորհրդ. Նոր դիւղի 1870 յուլիս 2

Ծառաջինկայ կիրակիէ, յուլիս 5. զիւղիս Գիւտի Տիպոյ Ս. Աստուածածինի եկեղեցւոյն տօնախմբութիւնն ըլլալով ըստ խնդրոյ թաղ. խորհրդոյ Ս. Հայրիկը՝ նոյն աւուր շքեղութեամբ տօնելը հանդերձ Ս. պատարագով Երեմիա Ս. հօր յանձնեց:

Ուստի կ'ինդրուի արդոյ ջերմեւանդն հատարակութեան, որ յիշեալ հանդէսը բարեհաճին իրենց ներկայութեամբ պատուել եւ եկեղեցւոյ պայծառութիւնը շքեղացնել:

Ի դիմաց թաղ. խորհրդոյ Ատենապետ ԵՆՔՆՆԷՆ Ս. Պերդերեան:

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'ԱՆՈՒՄՆԵՐ ԳՈՒՄԱՌԱԿԱՆ ՆՈՒՒՐԱՏՈՒՅՑ' and 'Կարապետ Ներսէսեան'.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'Յովհաննէս Կօթոյեան' and 'Մ. Պաղտատար Մինասեան'.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ' and 'ՊՈՒՒՓԵՄ'.

ապացոյցներով հերքող հմտալից եւ խիստ հետաքրքրաշարժ անտրակ մ'է, որուն մէջ Հասկի անխաղ Պապերէն շատերուն վարքն ալ համառօտիւ պատմուած է:

Ամեն հայ գրախմբաւոյ քով կը գտնուի. դին 4 զԷ:

ՅԵՏԱՌԻԹԻՒՆ ԱՐԱՐԱՐԱՅ ԵՒ ԵՒՐՆԵՐ ԵԿԵՂԵՑՈՑ ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱԼ Ի ԹԱԳՆԱՍԻ ՄԵԼՔՐԱՏԱՅ 57 երեսէ բաղկացեալ ութամտ անտրակ մ' է երկու մասի բաժնուած:

ՅԸՆՏԻՐ ՄԱՏԵՆԱԳՐԱՅ ԽՄԵԱԳՐԵՑ ՊԱՏՈՒՆԻ ԹՈՐՈՒ ԵՖԷՆՏԻ ՆԱԶԱՐԵԱՆ Ի ՊԵՏԱ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՔԱՐԱՅԱՅ

Հայ գրականութեան պարմանք եւ Հայ լեզուն կենդանի պահող նախնի եւ արդի ընտիր մատենագիրներէ հաւաքուած ընտիր հատուածներ՝ հայերէն լեզուն սովորելու փախաբողաց ճաշակը կրթելու նպատակաւ:

Եւ յօգտաւէտ աշխատանքներով երկու հատոր 'ի միասին' 470 երես ութամտ ճահնագործան վարժարանի մասին 'ի լոյս ընծայուած է եւ կը ծախուի մայրաքաղաքին ամեն հայ գրախմբաւոյ քով դին 30 զրուշ:

առեւտրական ամեն կարեւոր հաշիւները:

Այս կարեւոր եւ ընտիր դասագիրքըն ալ ճահնագործան մասին 'ի լոյս եկած է, եւ ամեն հայ գրախմբաւոյ քով կը ծախուի, դին 10 զրուշ:

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ ՏԱԶՊԱԿԱՆ ԱԵՉՈՒԻ ԽՄԵԱԳՐԵՑ ՊՈՒՍ Պ. ԳԱԼՔԱՅԱՆ ԳԻՆ 10 զԷ

Միւհէնտիւսեան ապարանի տաճկական նոր տաւերով տպուած սոյն դասագիրքը ամէն հայ գրախմբաւոյ քով կը գտնուի, որ կը բովանդակէ Օսմանեան տաւերուն զօրութեան ու կը շարժուի եւ կանոնները, արդի ոճով դարձածական այլ եւ խոյլ զբովանդակներ, Օսմանեան լեզուի մէջ դարձածուած արարելէն համաձայնութեան կանոնները օրինակներով հանդերձ, կառավարութեան պաշտօնական տեղերն ու անորոշները, եւ զեղեցկադրութեան վարժութիւն ըլլալու համար՝ արարուական գրութեանց ձեւագիրք կրկնութիւնը:

Այս լրագիրը շարժել երկու անգամ կը հրատարակուի, շորքարթի եւ շահաբաժ օրերը: Բաժանորդագրութեան տեղերն են Կ. Պօլիս Չիքիլի խանը վերի յարկը թիւ 6 Մասիսի խնդրատունը:

Իսկ գաւառացի մէջ նետեւեալ հոգաբարձուաց սենեակները: ԻԶՄԻՐ. Ստեփան աղա Տէմիսան. ՆԻԿՈՒՄԻԹԻՆ. Թորոս աղա ոսկերիչ. ԱՍՏԱՅԱՅԱՐ. Գարութիւն աղա Նաղաբէթեան. ՏՐԱՊԻՅՈՒՆ. Խաչատուր աղա Ելմանեան ԿԱՐԻՆ. Կարապետ պատուելի Զաքարեան. ՍԵՐԱՍԵՍԻԱ. Վարդան էֆենտի Արդարեան.

ԵԱԵ. Մ. աղա Խաչիկեան. ՀԱՆԼԵՊ. Նիկողայոս աղա Տէր Մարգարեան. ԵՐԶՆԱՅԱՅ. Ընթացակարգ Թանգարան. ՎԱՆ. Գրիգոր աղա Խաճեան. Ուրիշ քաղաքներէ ստորագրուելու ուղղութեան այս տեղերէն մէկուն նետ կրնան թղթակցել:

Խմբագիրը՝ Տիգրան Կ. Ս. ԻԹԻՒՆՅԱՆ Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐԱՅ Կ. ՊՈՒՍ ԶԻՆԻԿ ԻՍԱՆ

Ա. Ռ. Ե. Ի. Տ. Բ. Ա. Կ. Ա. Ն.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'ԸՆԹԱՅՔ ՓՈՒՍԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ' and 'ԸՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԵՏ 400'.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 4 ՅՈՒՆԻՍ' and 'Ս. Մ. Ս. Ի. Ք.'.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'Վառնա 29-31' and 'Պալէք 29-31'.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ' and 'ԽՈՉԱԿ ԶՈՐ'.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'Պարսկաստան 42' and 'Անատոլի 42'.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'Մ. Ա. Չ. Չ.' and 'Պարսկաստան 44'.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'Ճ Ե Յ Ր Ի' and 'Գալսերի Ա. անտակ 45'.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'Կենդանի 48' and 'Գաւառացի 48'.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'Պղինձ 94' and 'Սալայ 48'.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ' and 'Խանիկ 400'.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'Մուսանիա 7' and 'Արլալ 7'.